

Aan: De Nederlandsche Bank
T.a.v.: De heer J. Dijkmeester, Divisiedirecteur Toezicht Pensioenfondsen
Verzending via e-mail: j.h.dijkmeester@dnb.nl

11-05-2026
Kenmerk: 2026.841

Betreft: Oneigenlijke toepassing van netto profijt en bestuurlijke autonomie

Geachte heer Dijkmeester,

U kent de Koepel Gepensioneerden (waarbij nagenoeg alle in Nederland actieve verenigingen van gepensioneerden zijn aangesloten) als een serieuze belangenbehartiger, op basis van de inhoud. Wij zijn niet van het *'vanaf de zijlijn roepen dat zaken niet deugen, maar dat dat niet onze schuld is.'* Daar waar zaken goed zijn, zeggen we dat. Daar waar dat niet zo is, beargumenteren we waarom dat het geval is en doen we concrete verbetervoorstellen. Ik roep daarbij onder meer in herinnering het binnenkort aan de Tweede Kamer te presenteren door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gestarte onderzoek naar additionele koopkrachtinstrumenten in het nieuwe pensioenstelsel, waarvan een aantal door de Koepel Gepensioneerden is ingebracht.

Deze brief schrijf ik u dan ook niet *'zomaar'*. Dat doen we om onze ernstige zorgen te uiten over de wijze waarop DNB momenteel invulling geeft aan het toezicht bij het invaren naar het nieuwe pensioenstelsel. Een, zoals we hieronder aangeven, breed gedeelde zorg in de sector waarbij ik me realiseer dat het voor andere spelers in de sector (zoals bijvoorbeeld pensioenfondsbesturen die aan de vooravond van de transitie van hun fonds staan) wellicht ingewikkelder is die zorgen aan u over te brengen op de wijze waarop de Koepel Gepensioneerden dat nu doet.

In ons informele Teams-overleg van 20 november jongstleden dachten wij een gezamenlijk vertrekpunt te hebben gevonden over de risico's van een te eenzijdige focus op de netto profijtmethode. De gedeelde conclusie was destijds dat een puur modelmatige benadering van de transitie voorkomen moest worden. Tot onze grote teleurstelling moeten wij vaststellen dat de praktijk van de afgelopen en nog lopende invaarbeoordelingen inmiddels een heel ander beeld laat zien.

Toenemende druk in de praktijk

Hoewel u in publieke uitingen spreekt over een *'verkeerde indruk'* als zou sprake zijn van een te dwingend toezicht door tijdsdruk (Pensioen Pro, 19 januari 2026; voetnoot 3), ervaart een groot aantal pensioenfondsbestuurders zo blijkt ons een andere realiteit. Wij horen van diverse vooraanstaande (actuariële) adviseurs en bestuurders dat DNB de afgelopen maanden juist stringenter vasthoudt aan netto profijt als dwingende voorwaarde voor goedkeuring.

DNB kan naar onze mening dan ook niet blijven volhouden dat netto profijt slechts een van de toetsingsinstrumenten is (zoals de wet overigens wel aangeeft), nu blijkt dat nu juist door DNB zelf bij nagenoeg elk fonds de uitkomsten van dit specifieke model worden gehanteerd om feitelijk een corrigerende actie van het bestuur af te dwingen als voorwaarde voor invaren. Een actie die overigens zonder uitzondering leidt tot mindere uitkomsten voor gepensioneerden, bijvoorbeeld bij het vaststellen van de hoogte van de zogenaamde *'invaarbonus'*.

Hiermee negeert DNB de breed gedragen kritiek dat fondsen zich gedwongen voelen om modelmatige effecten *'vlot te repareren'*, waardoor netto profijt feitelijk is verworven van inzichtgevend hulpmiddel tot een allesbepalend stuurmiddel.

De fundamentele kernvraag

Hoe kan DNB de doorslaggevende rol van netto profijt bij de vermogensverdeling blijven handhaven, wetende dat vooraanstaande experts (waaronder bijvoorbeeld de voorzitter en vele leden van het Actuariel Genootschap) deze methode op methodologische gronden ongeschikt achten voor het verdelen van vermogen?

Het is voor ons onbegrijpelijk dat DNB aan de stevig onderbouwde waarschuwingen vanuit de beroepsgroep van actuarissen en haar voorzitter voorbij lijkt te gaan zonder daar ook maar op te reageren. De voorzitter van het AG, de heer Daan Kleinloog AAG, heeft in diverse publicaties (zie voetnoten 1 t/m 3) aangetoond dat:

1. stochastische ALM-modellen (die de basis vormen voor waardering op basis van de netto-profijtmethode) nooit bedoeld zijn om de feitelijke toedeling van pensioenvermogen naar leeftijdscohorten of deelnemerskenmerken te dicteren;
2. het baseren van een vermogensverdeling op een risiconeutrale waardering (Q-set) over een horizon van 40 tot 60 jaar een deugdelijke methodologische basis mist;
3. netto profijt in de huidige toezichtpraktijk verwordt tot een rekentruc om een politiek-bestuurlijke *'deal'* te legitimeren in plaats van een instrument dat echt inzicht biedt in economische waarde.

Ook andere onafhankelijke experts delen de kritiek op de gebrekkige wetenschappelijke basis voor deze toepassing van de netto profijtmethode (zie voetnoot 4 en 5).

Brede waarschuwing vanuit de sector - Pensioenfederatie

De zorgen van de Koepel Gepensioneerden staan niet op zichzelf. Al in de consultatiefase van de WTP (2024) waarschuwde de Pensioenfederatie expliciet voor een te dominante rol van de netto profijtanalyse (zie voetnoot 6).

De Pensioenfederatie stelde toen onomwonden dat een evenwichtige belangenafweging door het bestuur centraal moet staan en dat deze niet gelijk is aan een statische uitkomst van netto profijt. De federatie wees er toen ook op dat netto profijt slechts een indicator mag zijn en dat het doorslaggevend ijkpunt voor de transitie de werking van het nieuwe stelsel moet zijn, conform de uitgangspunten in de Kamerbrief van 16 december 2020: *'De verandering in netto profijt is een nuttige indicator, maar de uitkomsten moeten niet verabsoluteerd vanwege de gevoeligheid voor de gehanteerde veronderstellingen.'*

Het is dan ook zorgwekkend dat DNB deze maatstaf nu feitelijk toch als dwingend toetsingskader hanteert, precies zoals de sector vreesde.

Bestuurlijke autonomie en evenwichtigheid

Met het negeren van deze fundamentele kritiek creëert DNB een onontkoombare druk op fondsbesturen om hun eigen, zorgvuldig afgewogen principes van evenwichtigheid ondergeschikt te maken aan de conclusies en uitkomsten van een methode (netto profijt) die daarvoor volgens deskundige actuarissen niet wetenschappelijk kwalificeert.

De Koepel Gepensioneerden benadrukt dat deze DNB-werkwijze de rechtsbescherming van deelnemers en gepensioneerden ten aanzien van hun pensioenvermogen in zijn ogen verzwakt.

De netto profijtmethode dwingt namelijk tot de toepassing van een individueel meetinstrument op een stelsel (het FTK) dat van nature juist collectief, solidair en ondeelbaar is. Onder het FTK staat het totale vermogen (technische voorzieningen én eigen vermogen) als één onverdeeld en solidair geheel tegenover het totaal aan verplichtingen en risico's van het fonds. Het eigen vermogen fungeert hierbij als een solidaire reserve voor alle deelnemers. Het volgens de netto profijtmethode toekennen van een fictieve *'beginwaarde'* aan specifieke leeftijdscohorten of deelnemersgroepen is dan ook een methodologische fictieve benadering die de juridische en financiële realiteit van het huidige stelsel miskent. Door aan te blijven dringen op invaarcorrecties op basis van dergelijke ficties doorkruist DNB de integrale en evenwichtige *'package deal'* die door sociale partners en pensioenfondsbesturen met zorg is vastgesteld.

Wij benadrukken dat de integrale weging van de evenwichtigheid een discretionaire bevoegdheid is van het fondsbestuur en sociale partners, die binnen de wettelijke kaders tot stand komt in samenspraak met de overige pensioenorganen (VO, BO en RvT).

Het kan niet zo zijn dat een modeluitkomst de doorslag geeft boven hun integrale oordeel, zeker niet wanneer DNB hiermee een verschuiving van pensioenvermogen afdwingt die de juridische houdbaarheid van de gehele transitie aantast.

Conclusie en verzoek

De Koepel Gepensioneerden hecht grote waarde aan een constructieve relatie met de toezichthouder, maar de huidige gang van zaken brengt de reputatie van DNB als objectieve autoriteit naar onze mening in gevaar. Wij verwachten van u een concreet antwoord op de volgende twee punten:

1. Waarom kiest DNB ervoor de inhoudelijke bezwaren van onder meer het Actuarieel Genootschap over de ongeschiktheid van netto profijt voor vermogensverdeling naast zich neer te leggen?
2. Erkent DNB de methodologische tekortkomingen die door de beroepsgroep zijn gesignaleerd, en zo ja hoe vertaalt dit zich in een minder dwingend toezichtkader?

Wij vragen u om bij de beantwoording af te zien van de bekende procesmatige argumenten over *'gelijkwaardige maatstaven'* en hopen op een inhoudelijke reactie die recht doet aan de ernst van de zorgen in de sector en in het bijzonder bij de verenigingen van gepensioneerden en hun leden, die wij als Koepel Gepensioneerden vertegenwoordigen.

Graag vernemen wij ook van u dat DNB bereid is om publiekelijk te bevestigen dat de vrijheid voor het maken een eigen afweging van pensioenorganen bij het vaststellen van de evenwichtigheid bij invaren gerespecteerd wordt zonder dat afwijkende modeluitkomsten leiden tot procesversturende additionele informatie-eisen.

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet. Uiteraard zijn we altijd tot een toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,

mr. John Kerstens
Voorzitter Koepel Gepensioneerden

Bijlage Voetnoten:

1. **Kleinloog, D. (2025)**

Aandachtspunten bij herverdeling op basis van ALM-berekeningen. Pensioen & Praktijk, editie september 2025.

<https://sprenkels.nl/wp-content/uploads/2025/09/Aandachtspunten-bij-herverdeling-obv-netto-profijt.pdf>

2. **Koninklijk Actuarieel Genootschap (2024)**

Inbreng t.b.v. Rondetafelgesprek Commissie SZW over de Wet toekomst pensioenen. Den Haag, 20 juni 2024.

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2024Z10519&did=2024D24790>

3. **Pensioen Pro (08-01-2026)**

Actuarissen: netto profijt verkeerd gebruikt bij invaren

<https://pensioenpro.nl/actuarissen-netto-profijt-verkeerd-gebruikt-bij-invaren/>

Met de reacties van actuarissen Daan Kleinloog (Sprenkels) , Marc Heemskerk (Mercer), Chantal de Groot (Ortec Finance) en Henk Bets (Confident).

Inclusief een reactie van DNB.

4. **Pensioen Pro (10-06-2025)**

Ortec Finance waarschuwt voor ad-hoc-compensatie slapers

“Fondsen voelen zich verplicht om vermogen te verschuiven en dat is niet juist.”

<https://pensioenpro.nl/ortec-finance-waarschuwt-voor-ad-hoc-compensatie-slapers/>

5. **Achmea (05-01-2021)**

Evenwichtige keuze? Netto profijt

<https://www.achmeapensioenservices.nl/nieuws/20210805-evenwichtige-keuze-nettoprofijs>

6. **Pensioenfederatie – Reactie Internetconsultatie WTP (12-02-2024)**

Aandachtspunt 2: Evenwichtige *belangenafweging moet centraal staan, niet de analyse van netto profijt*

<https://www.internetconsultatie.nl/wettoekomstpensioenen/reactie/154964/bestand>

- Evenwichtige belangenafweging moet centraal staan bij de transitie naar een ander pensioenstelsel. De verandering in netto profijt is voor pensioenfondsbesturen een nuttige indicator, maar deze maatstaf krijgt in de MvT en in de wet (art. 150e) een te grote rol.....
- Evenwichtige belangenafweging is niet equivalent met geen verandering in netto profijt ten opzichte van onverkorte toepassing van het ftk, want het belangrijkste ijkpunt voor het transitie-ftk is de werking van het nieuwe stelsel, aldus de Kamerbrief van 16 december 2020.